Dosar nr.2a-395/2025 judecătoria Orhei, sediul Central, judecător A. Romandaş

D E C I Z I E

29 decembrie 2025
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Ţihonschi şi Mariana Sajin

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, apelul depus de apelanta Gurbanov Ariadna, în persoana reprezentantului, avocat Cojocaru Dorin, împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 iunie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Albu Nina către Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantei:

1. La data de 19 martie 2024, Albu Nina a formulat cerere de chemare în judecată către Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acţiunii, reclamanta a menţionat că, la data de 20 decembrie 2020, a acordat prin recipisă pârâţilor Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali un împrumut bănesc în cuantum de 50.000,00 lei, cu termen de restituire stabilit pentru data de 20 martie 2021.
3. Afirmă că, deşi termenul de restituire a împrumutului a expirat, iar reclamanta i-a somat în repetate rânduri pe pârâţi să restituie datoria, inclusiv prin somaţia expediată prin poştă pe care pârâţii nu au recepţionat-o, aceştia nu şi-au onorat obligaţia asumată.
4. Mai mult, în cadrul unei discuţii personale, pârâţii au declarat că nu mai recunosc existenţa datoriei, fapt ce determină reclamanta să se adreseze instanţei de judecată cu prezenta cerere de chemare în judecată.
5. În consecinţă, reclamanta solicită încasarea în mod solidar de la pârâţii Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali a sumei de 50.000,00 lei, reprezentând datoria rezultată din recipisa întocmită la data de 20 decembrie 2020, precum şi încasarea dobânzii de întârziere în cuantum de 26.967,19 lei, calculată pentru perioada 20.03.2021-18.03.2024.
6. În drept acţiunea reclamantei se întemeiază pe prevederile art. art.874 alin.(1); 942 alin.(1), (2); 1247 alin.(1); 1248 alin.(1) Cod civil.

Poziţia instanţei de fond:

7. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 iunie 2024 s-a admis parţial cererea de chemare în judecată înaintată de Albu Nina. S-a încasat, în mod solidar, din contul lui Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali în beneficiul Ninei Albu suma de 50.000,00 lei cu titlu de datorie, suma de 26.967,19 lei cu titlu de dobândă de întârziere şi suma de 2.859,00 lei cu titlu de taxă de stat.

Solicitarea apelantei:

8. La data de 11 martie 2025, apelanta Gurbanov Ariadna, în persoana reprezentantului, avocat Cojocaru Dorin, a depus o cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat repunerea apelului în termenul de atac, admiterea acesteia, casarea hotărârii instanţei de fond, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în fond, invocând faptul că apelantei nu i-au fost comunicate actele de procedură, nici cel puţin prin mijloacele de comunicare telefonică, deşi reclamanta/intimata menţine o comunicare constantă cu aceasta.

9. Prin încheierea Curţii de Apel Nord din 25 martie 2025 s-a repus apelanta în termenul de atac a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 iunie 2024 şi s-a acordat termen apelantei pentru înlăturarea neajunsurilor.

10. La data de 01 august 2025, apelanta Gurbanov Ariadna, în persoana reprezentantului, avocat Cojocaru Dorin, a depus apel motivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanţei de fond, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în fond.

Argumentele părţilor:

11. În motivarea apelului, apelanta menţionează că, din materialele cauzei rezultă că intimata susţine, pe de o parte, că apelanta nu ar fi restituit suma împrumutată, iar, pe de altă parte, în aceeaşi timp îi mai acordă un nou împrumut. În aceste circumstanţe, poziţia intimatei apare ca fiind contradictorie şi dubioasă, întrucât invocarea nerestituirii împrumutului este incompatibilă cu acordarea, în acelaşi timp, a unei alte sume de bani.

12. Indică că, apelanta nu dispune de probe scrise privind restituirea sumelor împrumutate, însă face dovada acestei împrejurări prin declaraţiile martorilor.

13. Totodată, având în vedere relaţiile de prietenie existente între părţi, restituirea împrumuturilor s-a efectuat fără întocmirea unor înscrisuri, aspect confirmat şi de faptul că, timp de aproximativ trei ani, intimata nu a formulat nicio obiecţie cu privire la pretinsa nerestituire a împrumutului.

14. Afirmă apelanta că, potrivit materialelor dosarului, suma împrumutată urma să fie restituită până la data de 20 martie 2021, însă, cu toate acestea, intimata mai avea un împrumut anterior în mărime de 60.000,00 lei, care teoretic expira la data de 20 decembrie 2020.

15. Instanţa de fond, în contradicţie cu prevederile art.116 din Constituţie şi art.26 Cod de procedură civilă, nu şi-a păstrat imparţialitatea şi obiectivitatea, întemeindu-şi soluţia exclusiv pe poziţia părţii adverse, fără a ţine cont de poziţia apelantei şi de probele administrate şi existente la dosar. Mai mult, instanţa de fond nu a examinat complet şi obiectiv toate circumstanţele de fapt şi de drept ale cauzei, precum şi autenticitatea, veridicitatea şi interconexiunea înscrisurilor depuse.

16. Mai mult apreciază că instanţa de fond nu a aplicat corect normele de drept, examinând cauza într-un mod superficial, cu încălcarea garanţiilor dreptului la un proces echitabil şi a principiului egalităţii armelor, or din motivarea hotărârii primei instanţe rezultă o apreciere favorabilă exclusiv poziţiei intimatei, instanţa denaturând prevederile legale şi omiţând să analizeze omisiunile vădite invocate de apelantă.

17. Astfel, în lipsa unei aprecieri corespunzătoare a argumentelor prezentate de apelantă, concluzionează că aceasta nu a fost efectiv ascultată, situaţie ce echivalează cu nesoluţionarea fondului cauzei.

18. Remarcă că, prin hotărârea contestată, instanţa nu a ţinut cont de jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, în special de cauzele Tejedor García c. Spaniei

(hotărârea din 16 septembrie 1997) şi Vasilescu c. României (hotărârea din 8 iunie 2006), în care s-a statuat că nemotivarea hotărârilor judecătoreşti aduce atingere echităţii procesului, în sensul art. 6 din Convenţie.

19. Potrivit art.6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, instanţele de judecată au obligaţia de a indica, cu suficientă claritate, motivele pe care îşi întemeiază hotărârile, inclusiv prin precizarea noţiunilor ce presupun o apreciere a faptelor deduse judecăţii.

20. De asemenea, noţiunea de proces echitabil impune ca instanţa de judecată să nu se limiteze la o motivare formală sau sumară, ci să examineze efectiv problemele esenţiale supuse analizei şi să nu se rezume la validarea poziţiei uneia dintre părţi. Dreptul la un proces echitabil presupune, în mod inerent, dreptul la o hotărâre motivată, motivarea constituind partea hotărârii în care instanţa îşi expune, în mod obligatoriu, concluziile asupra chestiunilor litigioase.

21. La 09 septembrie 2025, intimata Albu Nina a depus referinţă, cu solicitarea de a fi respins apelul ca fiind neîntemeiată, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond fără modificări.

22. În conformitate cu art.276^4 alin.(5) CPC, instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

23. Astfel, instanţa de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa părţilor.

Aprecierea instanţei de apel:

24. Analizând argumentele apelului prin prisma actelor şi circumstanţelor cauzei, raportate la dispoziţiile legale incidente speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, conchide că apelul este întemeiat şi urmează a fi admis, cu casarea integrală a hotărârii instanţei de fond şi remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată, din motivele ce succed:

25. În conformitate cu art.385 lit.d) CPC RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

26. Conform art.388 alin.(1) lit.b) CPC, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

27. Colegiul civil subliniază că, instanţa de apel, conform regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).

28. Actele dosarului atestă că, la data de 08 decembrie 2023, Albu Nina a formulat cerere de chemare în judecată către Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali cu privire

la încasarea datoriei în mărime de 50.000,00 lei şi dobânzii de întârziere în mărime de 26.967,19 lei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

29. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanţă a conchis în favoarea temeiniciei integrale a acţiunii şi a dispus încasarea solidară de la Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali în beneficiul Ninei Albu sumei de 50.000,00 lei cu titlu de datoria, suma de 26.967,19 lei cu titlu de dobândă de întârziere şi suma de 2.859,00 lei cu titlu de taxă de stat.

30. Efectuând controlul judiciar al hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 iunie 2024, Colegiul notează, că cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Albu Nina către Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, fără participarea părţilor.

31. Potrivit materialelor cauzei, rezultă că la adresele de domiciliu a pârâţilor Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali respectiv, ***** au fost expediate copia încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 aprilie 2023 privind acceptarea cererii de chemare în judecată în procedura cererilor cu valoare redusă, a fost stabilit termen pârâţilor pentru prezentarea referinţei şi probelor necesare, însă scrisorile recomandate au fost restituite instanţei de judecată cu menţiunea „adresa incompletă” şi „plecat” (f.d.23; 28-34).

32. Totodată, Colegiul observă că din încheierea judecătorului Judecătoriei Orhei, sediul sediul Central din 02 aprilie 2023 privind acceptarea şi examinarea cererii din speţă în procedura cererilor cu valoare redusă nu urmează data, locul şi ora, examinării acesteia.

33. În acest sens Colegiul menţionează că, în temeiul prevederilor art.276^3 alin.(3) Cod de procedură civilă, în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. […].

34. Potrivit art.276^4 alin.(2) Cod de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

35. În continuare, se reiterează că, modalităţile de comunicare a cererii de chemare în judecată şi a actelor de procedură sunt stabilite în Capitolul VIII – Comunicarea actelor de procedură. Citaţia, înştiinţarea judiciară. Acest capitol impune, în general, ca instanţa să asigure transmiterea actelor şi primirea acestora.

36. Astfel, în conformitate cu prevederile art.100 alin.(1) CPC, cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.

37. În conformitate cu prevederile art.105 alin.(1) CPC, citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se

înmânează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei. (5) Citaţia sau înştiinţarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor [...].

38. Potrivit art.108 alin.(1) CPC, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut şi reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul acestuia, preşedintele instanţei dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

39. Din cuprinsul normelor legale enunţate rezultă că, legiuitorul a instituit o singură condiţie, când instanţa de judecată poate să soluţioneze cererea în baza materialelor anexate la dosar şi anume, în cazul în care pârâţilor, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, nu depune referinţă în termenul de 30 zile de la comunicarea actelor menţionate.

40. Cu alte cuvinte, faptul că cererea cu valoare redusă şi înscrisurile anexate nu au putut fi comunicate pârâţilor/apelantei, din motiv că trimiterile poştale au fost restituite în adresa instanţei de judecată, cu menţiunea „adresa incompletă” şi „plecat”, nu constituie un temei legal care acordă judecătorului dreptul de a examina cererea cu valoare redusă, or, legiuitorul a prevăzut că cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate se va considera comunicate numai în cazul în care există confirmarea transmiterii textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui.

41. De asemenea, Colegiul civil evidenţiază că, legiuitorul la art.108 alin.(1) din Cod de procedură civilă a prevăzut că publicarea în presă se consideră citare legală, iar pentru ca instanţa să o dispună urmează a fi îndeplinite două condiţii şi anume: 1) ca locul de aflare a pârâtului să nu fie cunoscut şi 2) ca reclamantul să dea asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle domiciliul pârâtului.

42. Prima condiţie presupune imposibilitatea îndeplinirii procedurii de citare a pârâţilor ca urmare a faptului că aceştia nu locuiesc pe adresa indicată de reclamant şi nici la cea existentă în evidenţele autorităţilor de drept. Pentru ca instanţa să ajungă la convingerea că reclamanta a făcut tot posibilul, însă nu a reuşit să afle domiciliul pârâţilor, reclamanta trebuie să facă dovada efectuării unor cercetări legate de acest aspect.

43. În situaţia din speţă, din materialele cauzei rezultă, că din materialele cauzei rezultă că, după expedierea actelor menţionate anterior la domiciliile pârâţilor/apelantei, respectiv, ***** şi constatând nerecepţionarea înştiinţării, indicată prin menţiunile „adresă incompletă” şi „plecat”, fapt pentru care instanţa imediat a purces la citarea publică a pârâţilor, fără a efectua în prealabil alte modalităţi de citare a părţii, stabilite prin lege.

44. Or, simpla nerecepţionare a înştiinţării, însoţită de menţiunea „adresă incompletă” şi „plecat”, nu poate fi calificată drept imposibilitate obiectivă de citare a pârâţilor. Dimpotrivă, o asemenea situaţie impunea instanţei obligaţia de a întreprinde măsuri suplimentare în vederea clarificării domiciliului real al acestora, prin valorificarea tuturor instrumentelor procedurale disponibile.

45. În acest context, se impune a sublinia că obligaţia menţionată decurge din caracterul excepţional şi subsidiar al procedurii de citare prin publicitate, care poate fi utilizată doar în ipoteza în care s-a constatat, în mod cert, imposibilitatea stabilirii domiciliului sau reşedinţei pârâţilor, în pofida diligenţelor rezonabile depuse de reclamantă/intimată şi verificate de instanţă. Prin urmare, recurgerea la citarea prin publicitate fără epuizarea prealabilă a modalităţilor ordinare de citare echivalează cu o încălcare a normelor de procedură civilă şi a principiului contradictorialităţii.

46. De asemenea, nu au fost efectuate alte modalităţi de comunicare a actelor, deşi legea prevede expres, că cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică pârâtului prin intermediul persoanei împuternicite; prin intermediul biroului executorului judecătoresc; la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi telefonic.

47. În consecinţă, neepuizarea acestor modalităţi legale de citare şi comunicare a actelor de procedură relevă caracterul prematur şi nejustificat al dispunerii citării prin publicitate, fapt ce a condus la examinarea cauzei cu încălcarea dreptului pârâţilor la apărare şi a garanţiilor procesuale ale unui proces echitabil.

48. Altfel spus, instanţele de judecată trebuie să facă tot ce se poate aştepta, în mod rezonabil, de la acestea pentru a comunica pârâţilor cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate şi să se asigure că aceştia din urmă sunt la curent cu procedurile din care fac parte (Miholapa c. Litoniei, nr.61655/00, pct.31, 31 mai 2007 şi Ovuş c. Turciei, nr.42981/04, pct.48, 13 octombrie 2009).

49. În consecinţa celor ce preced, se evidenţiază că prima instanţă a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Albu Nina către Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată în lipsa comunicării pârâţilor a cererii de chemare în judecată şi înscrisurilor anexate.

50. În acest sens, Colegiul remarcă că, în situaţia din speţă nu au fost respectate prevederile procedurale în vederea comunicării pârâţilor a cererii de chemare în judecată şi înscrisurilor anexate, fapt ce a limitat şi a încălcat drepturile acestora la apărare şi la un proces de judecată echitabil.

51. Colegiul notează că, potrivit art.26 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale; contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

52. În acest sens, instanţa de apel menţionează că, potrivit prevederilor art.6 CEDO, persoana trebuie să aibă posibilitate reală de a-şi apăra drepturile şi interesele legitime în condiţii în care să nu o plaseze într-o situaţie dezavantajată în raport cu adversarul său, or, examinând cauza în lipsa comunicării legale pârâtului a cererii, prima instanţă a încălcat dreptul de acces la justiţie stipulat la art.5 Cod de procedură civil, care constituie o prerogativă fundamentală a individului recunoscută într-o societate democratică edificată pe principiile echităţii şi justiţiei de a avea examinată cauza sa de către un magistrat, care se poate referi la constatarea unei situaţii de fapt sau soluţionarea unui litigiu, acesta fiind şi un drept indispensabil privind întreg ansamblu de garanţii procedurale în materie civilă.

53. Astfel, în lipsa accesului efectiv la justiţie, toate celelalte garanţii de procedură sânt inutile şi lipsite de sens juridic, întrucât ele derivă de la accesul liber la justiţie.

54. În această ordine de idei, având în vedere că, la examinarea cauzei în fond, nu a fost respectată procedura de comunicare pârâţilor a cererii de chemare în judecată şi

înscrisurilor anexate, iar acest aspect nu poate fi soluţionată în apel, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul, a casa hotărârea primei instanţe şi a remite cauza la rejudecare în aceeaşi instanţă, într-un alt complet de judecată.

55. La rejudecarea cauzei, prima instanţă urmează să ia în consideraţie cele relatate supra, să întreprindă măsurile necesare pentru examinarea cauzei, în coroborare cu prevederile legislaţiei în vigoare, cu înştiinţarea legală a părţilor despre acţiunea depusă, cu comunicarea actelor, comunicarea datei, locului şi orei examinării cauzei, respectând principiul egalităţii părţilor în drepturile procedurale, astfel încât părţile să aibă posibilitatea de a depune referinţa şi probele sale, de a-şi formula poziţia, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii poziţiei sale, de a-şi expune punctul său de vedere asupra iniţiativelor instanţei, totodată păstrându-şi imparţialitatea şi obiectivitatea, creând condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor cauzei.

56. În conformitate cu art.385 lit.d); 276^4 alin.(4) CPC RM, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se admite cererea de apel depusă de apelanta Gurbanov Ariadna, în persoana reprezentantului, avocat Cojocaru Dorin.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 27 iunie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Albu Nina către Gurbanov (Ursachi) Ariadna şi Gurbanov Ali cu privire la încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată, şi se trimite cauza spre rejudecare, în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Preşedintele completului, judecător Stanislav Grosu

Judecători Alina Ţihonschi

Mariana Sajin